

**Η
Ε
Λ
Λ
Ε
Ν
Ι
Κ
Α
Ι
Δ**

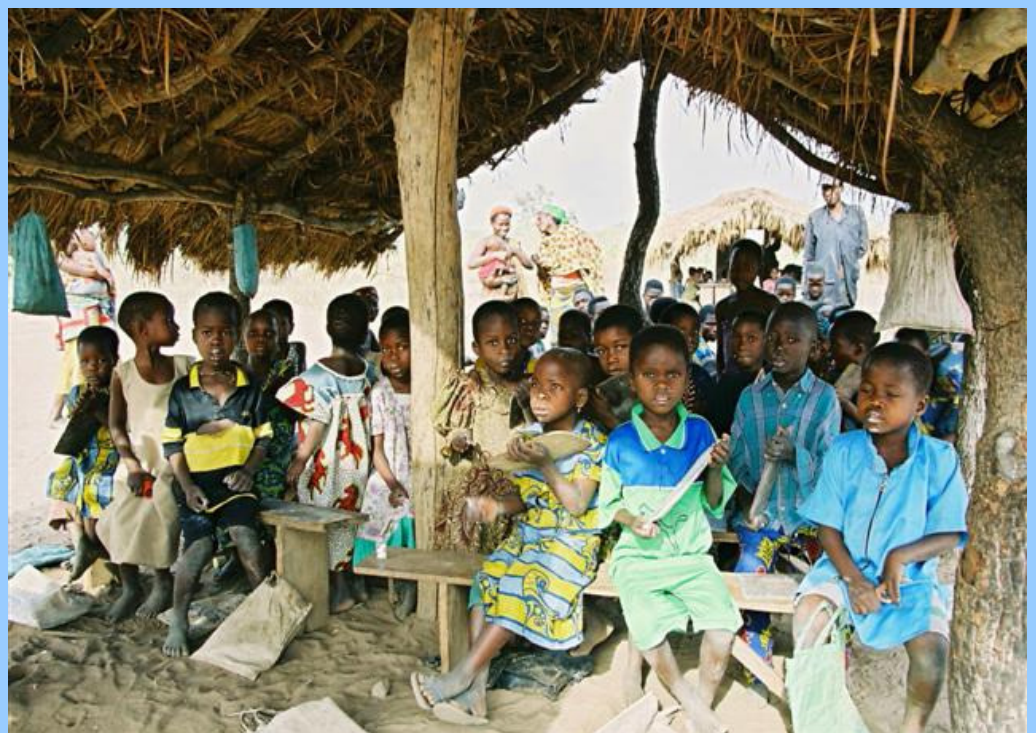

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
Υ.Δ.Α.Σ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ**

ΕΤΟΣ 2008

**Αθήνα, ΕΛΛΑΔΑ
Νοέμβριος 2009**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
Υ.Δ.Α.Σ

Βασ. Σοφίας 11
GR-106 71 Αθήνα
ΕΛΛΑΣ
τηλ.: +30-210-368-3570
fax: +30-210-368-3794
E-mail: hellenicaid@mfa.gr
Website: www.mfa.gr

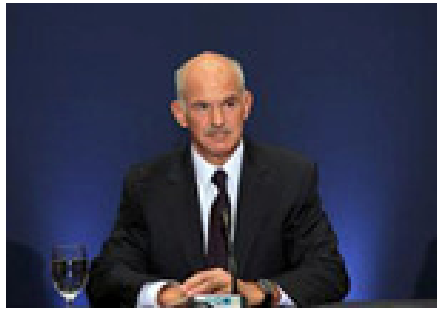
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ
ΕΤΟΣ 2008

υποβάλλεται

στη
Διυπουργική Επιτροπή
Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων
(Ε.Ο.Σ.Δ.Ο.Σ)

στην
Επιτροπή Εξωτερικών και Αμύνης
της Βουλής των Ελλήνων

στην
Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας
(Development Assistance Committee – DAC)
του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
(Ο.Ο.Σ.Α)
Παρίσι

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
κ. Πρωθυπουργού
και
Υπουργού Εξωτερικών

Το χαρακτηριστικό του έτους 2008 ήταν μια σειρά κρίσεων που ξέσπασαν και επηρέασαν ολόκληρο τον πλανήτη. Από τη μία πλευρά οι υψηλές τιμές των τροφίμων, ώθησαν πολλούς πληθυσμούς σε ολόκληρο τον κόσμο σε βαθύτερη φτώχεια και πείνα, ενώ συγχρόνως έθεσαν σε κίνδυνο την πορεία επίτευξης των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας. Από την άλλη, η χρηματοπιστωτική κρίση επέφερε σημαντικά δεινά στις φτωχότερες χώρες.

Μπροστά σε αυτή τη νέα δύσκολη πραγματικότητα, η χώρα μας ανέλαβε στο ακέραιο το ηθικό της χρέος. Ανέλαβε σημαντικό μέρος της ευθύνης που ανήκει στην κοινότητα των δωρητών αναπτυξιακής βοήθειας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα βελτίωσε τη θέση της, τόσο ως προς την ποσότητα, όσο και ως προς την ποιότητα της παρεχόμενης βοήθειας.

Το έτος 2008 η συνολική Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια της Ελλάδος (διμερής και πολυμερής – ODA) ανήλθε στο ποσό των 703,16 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή 487,50 εκατ. ΕΥΡΩ, ποσοστό δηλαδή 0,21% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Σε σχέση με το 2007, η συνολική ODA της Ελλάδος αυξήθηκε κατά 202,34 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή 140,28 εκατ. ΕΥΡΩ, δηλαδή κατά περίπου 40% σε τρέχουσες τιμές.

Αξιοσημείωτη ήταν, άλλωστε, και η αύξηση της διμερούς βοήθειας που παρασχέθηκε από την Ελλάδα στις χώρες της Αφρικής και ειδικότερα στις χώρες της Υποσαχαρικής Αφρικής. Αντίστοιχες προσπάθειες έγιναν και προς την κατεύθυνση των προβλημάτων και των προκλήσεων που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή, καθώς αυτή επηρεάζει περισσότερο τις φτωχές χώρες, που ελάχιστες ευθύνες φέρουν για τις δραστηριότητες που αποτελούν την πηγή του προβλήματος.

Σε πρακτικό επίπεδο, προωθήθηκαν συνέργειες με άλλους διμερείς και πολυμερείς δωρητές και αποδέκτριες χώρες, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της παρασχεθείσας βοήθειας.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση συμβάλλει ουσιαστικά στην ενημέρωση της Βουλής των Ελλήνων και της κοινής γνώμης, αναδεικνύοντας την πάγια στάση και απόφαση της Ελλάδας να παρέχει την ειλικρινή και έμπρακτη βοήθειά της σε εκείνους που την έχουν ανάγκη. Είμαι πραγματικά υπερήφανος γι αυτή τη δυναμική προσπάθεια της χώρας μας, γιατί μ' αυτή συμβάλλουμε στη βελτίωση της ζωής των συνανθρώπων μας, που ανήκουν στους αδύναμους αυτού του κόσμου. Οφείλουμε πάντα να είμαστε δίπλα τους.

Γιώργος Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
κ. Αναπληρωτή
Υπουργού Εξωτερικών

Η Ελλάδα, ως μέλος της διεθνούς κοινότητας των δωρητών, τονίζει σε κάθε ευκαιρία την ανάγκη να ληφθούν συλλογικές αποφάσεις και δράσεις για την αντιμετώπιση των σύγχρονων πολλαπλών απειλών και προκλήσεων.

Η φτώχεια, οι ένοπλες συρράξεις, η περιβαλλοντική απαξίωση, η διασπορά πανδημιών και της μάστιγας του HIV/AIDS, τα μαζικά παράνομα μεταναστευτικά ρεύματα, η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και η παράνομη διακίνηση γυναικών και παιδιών, αποτελούν μερικές μόνο από τις διασυννοριακές απειλές που μας βασανίζουν, ενώ το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλουσίων συνεχίζει να υφίσταται.

Για το σκοπό αυτό είναι επιτακτική η ανάγκη να αντιμετωπισθούν οι αιτίες που βρίσκονται πίσω από τη φτώχεια και την κοινωνική ανισότητα, δηλαδή οι συγκρούσεις, οι φυσικές καταστροφές, η κακή διαχείριση των φυσικών πόρων, η απουσία καλής διακυβέρνησης, οι διακρίσεις λόγω φυλής και φύλου.

Η διεθνής συγκυρία απαιτεί οι δωρητές και οι αποδέκτες της βοήθειας να συνεργαστούν μεταξύ τους, αλλά και με τους Διεθνείς Οργανισμούς για να αποφευχθούν επικαλύψεις και να περιοριστούν οι γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες. Χρειάζεται, επίσης, περαιτέρω συντονισμός των πολιτικών αναπτυξιακής βοήθειας, πολιτική βούληση και ορθολογική διαχείριση των πόρων από όλους τους εμπλεκόμενους, σε μια εποχή που αντιμετωπίζονται επιπρόσθετες επιπλοκές λόγω των πρόσφατων κρίσεων στα τρόφιμα και τα καύσιμα.

Οι Έλληνες έχουμε δείξει, όταν απαιτείται, τον ανθρωπισμό και την αλληλεγγύη μας. Επιδίωξή μας είναι η Ελλάδα να αναλάβει ακόμα ενεργότερο ρόλο στα διεθνή δρώμενα που αφορούν στην παροχή αναπτυξιακής βοήθειας, βελτιώνοντας κυρίως την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων της.

Βούλησή μας είναι να συγκεντρωθούμε πάνω σε στοχευμένες δράσεις, οι οποίες θα επιτύχουν το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα. Η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ), ισχυρό αναπτυξιακό εργαλείο για την εμπέδωση της ελληνικής παρουσίας στον κόσμο, έχει τον κύριο, κομβικό ρόλο στον τομέα αυτό.

Με αυτό το πνεύμα η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας, δημιούργημα του Πρωθυπουργού, κ. Γιώργου Παπανδρέου, θα συνεχίσει να δίνει το παρόν όπου υπάρχει ανάγκη, με σεβασμό πάντα στους πόρους των Ελλήνων.

Δημήτρης ΔΡΟΥΤΣΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ κ. Υφυπουργού Εξωτερικών

Μια δεκαετία νωρίτερα, το 1999, ήταν μια χρονιά σταθμός στην αναπτυξιακή πολιτική της Ελλάδας. Η χώρα μας έγινε μέλος της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ενώ την ίδια περίοδο συστάθηκε και η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών. Από τότε και μέχρι σήμερα, η χώρα μας λαμβάνει μέρος ενεργά στη διεθνή προσπάθεια για έναν δικαιότερο και ειρηνικό πλανήτη, με την παροχή αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες. Τόσο σε επίπεδο αναπτυξιακών προγραμμάτων όσο και ανθρωπιστικών δράσεων, η Ελλάδα είναι παρούσα εκεί όπου υπάρχουν ανάγκες, όπως απέδειξε για μια ακόμη φορά, μετά τον πρόσφατο καταστροφικό σεισμό στην Αϊτή.

Αναγνωρίζοντας τα θετικά βήματα του παρελθόντος αλλά και τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν, προσπαθούμε διαρκώς να βελτιώσουμε την ποιότητα των δράσεων μας. Υπό αυτό το πρίσμα, προτεραιότητα της αναπτυξιακής μας ατζέντας είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης βοήθειας. Εστιάζουμε σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και θεματικές ενότητες προσπαθώντας να αποφύγουμε τον κατακερματισμό της χρηματοδότησης, καλλιεργώντας σχέσεις συνεργασίας, ώστε να γίνουμε πιο αποδοτικοί στο έργο μας. Η αναπτυξιακή πολιτική είναι κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής μιας χώρας και αναγνωρίζουμε τον ενεργό ρόλο που μπορεί να παίξει η κοινωνία των πολιτών αλλά και ο ελληνικός επιχειρηματικός κόσμος στη κοινή πορεία για ισόρροπη, βιώσιμη ανάπτυξη και πάταξη της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Γι' αυτό τον λόγο θεωρούμε ότι πρέπει να καταστήσουμε αρωγούς σε αυτή την προσπάθεια την κοινωνία των πολιτών επιθυμώντας έναν εποικοδομητικό διάλογο. Θέλουμε να κάνουμε συμμετόχο το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας μας, με συμμετοχή στις αναπτυξιακές δραστηριότητες στο πεδίο, γιατί θεωρούμε ότι οι Έλληνες μπορούν και πρέπει να είναι παρόντες, και να χτίζουν τις σχέσεις της Ελλάδας με τον υπόλοιπο κόσμο. Στοιχεύουμε στο άνοιγμα της σταθερής και όχι ευκαιριακής συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε, με γνώμονα πάντα την αειφόρο ανάπτυξη των τελευταίων. Κι επειδή μιλάμε για χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, βασική προϋπόθεση είναι όλη αυτή η προσπάθεια να διέπεται από απόλυτη διαφάνεια σχετικά με τα αποτελέσματα των δράσεων μας και την χρηματοδότηση αυτών.

Υπογράφοντας την έκθεση του ετήσιου απολογισμού του έργου της ΥΔΑΣ για το 2008, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι η παρούσα πολιτική ηγεσία εκλαμβάνει την αναπτυξιακή πολιτική ως ένα ζωντανό οργανισμό που μεταλλάσσεται, με νέους τρόπους δράσης και υλοποίησης τους οποίους και λαμβάνουμε συνεχώς υπόψη. Αυτό που δεν μεταλλάσσεται είναι οι ηθικές αξίες για προώθηση της ανάπτυξης σε όλους τους κατοίκους του πλανήτη μέσω μιας ποιοτικής αναπτυξιακής πολιτικής που θα συμβάλλει στην βελτίωση της εικόνας και την αναγνώριση της χώρας μας στο διεθνές πεδίο.

Σπύρος ΚΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

▪ Χαιρετισμός Πρωθυπουργού και Υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Α. Παπανδρέου	σελ. 3
▪ Χαιρετισμός Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών κ. Δ. Δρούτσα	σελ. 4
▪ Χαιρετισμός Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Σπ. Κουβέλη	σελ. 5
▪ Πίνακας Περιεχομένων	σελ. 6
▪ Ευχαριστίες	σελ. 11
▪ Πίνακας Συντμήσεων (ελληνικών)	σελ. 12
▪ Πίνακας Συντμήσεων (ξενόγλωσσων)	σελ. 13
▪ Ισοτιμίες Νομισμάτων	σελ. 15
▪ Εισαγωγή	σελ. 16

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ

A-1	<u>Πλαίσιο Βασικής Αναπτυξιακής Πολιτικής και Νέοι Προσανατολισμοί</u>	σελ. 19
A-2	<u>Η Ελλάδα και η Αναπτυξιακή Συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης</u>	σελ. 22
A-2.1	Η Αναπτυξιακή Πολιτική της Ε.Ε. Συμμετοχή της Ελλάδος στα όργανα λήψης αποφάσεων. Αποτελέσματα Συμβουλίων Γενικών Υποθέσεων Εξωτερικών Σχέσεων (ΣΓΥΕΣ)	
A-2.2	Ευρω-Μεσογειακή Συνεργασία. Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Γειτονίας και Συνεργασίας (Νότια διάσταση)	
A-2.3	Σχέσεις Ε.Ε Χωρών ΑΚΕ	
A-2.4	Σχέσεις Ε.Ε Χωρών Ασίας – Λατινικής Αμερικής – Μέσης Ανατολής – Νότιας Αφρικής - DCI	
A-3	<u>Η Ελλάδα και η Αναπτυξιακή Συνεργασία στο πλαίσιο της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)</u>	σελ. 26
A-3.1	Η 46η High Level Meeting της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του ΟΟΣΑ (20-21 Μαΐου 2008)	
A-3.2	Senior Level Meeting της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του ΟΟΣΑ (9-10 Δεκεμβρίου 2008)	
A-4	<u>Αποδοτικότητα και Αποτελεσματικότητα της Βοήθειας</u>	σελ. 30
A-4.1	Πολιτική Δέσμευση για τα θέματα της Αποτελεσματικότητας της Βοήθειας	
A-4.2	Επικοινωνιακή Στρατηγική – εσωτερική και εξωτερική – των Φορέων Αναπτυξιακής Συνεργασίας	
A-4.3	Οργανωτική Υποστήριξη για τα θέματα της Αποτελεσματικότητας της Βοήθειας	

A-4.4 Πρόδος προς την κατεύθυνση της πρακτικής υλοποίησης των Πέντε
 Πυλώνων της Διακήρυξης των Παρισίων

A-5 Διοίκηση Οργάνωση και Στελέχωση της Αναπτυξιακής Βοήθειας σελ. 38

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΒΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

B-1 Επείγουσα Ανθρωπιστική και Επισιτιστική Βοήθεια σελ. 42

B-2 Αναπτυξιακή Βοήθεια σελ. 47

B-3 Κοινή Γνώμη, Πληροφόρηση και Αναπτυξιακή Εκπαίδευση σελ. 57

B-4 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ως μέσα Υλοποίησης
 Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας σελ. 62

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Γ-1 Γεωγραφική Κατανομή της Βοήθειας σελ. 66

Γ-1.1 Πολιτικές και σχεδιασμός της γεωγραφικής κατανομής
 της βοήθειας και κατηγορίες χωρών

Γ-1.2 Χώρες προτεραιότητας ή συγκέντρωσης της βοήθειας

Γ-1.2.1 Αφρική

Αγκόλα, Αίγυπτος, Αιθιοπία, Ερυθραία, Κένυα, Δημοκρατία του
 Κονγκό, Λαϊκή Δημοκρατία Κονγκό, Μποτσουάνα, Νότιος Αφρική,
 Ζιμπάμπουε, Σουδάν

Γ-1.2.2 Ασία – Νότια & Κεντρική Ασία

Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Αφγανιστάν, Γεωργία, Κιργιζία,
 Καζακιστάν, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν, Κίνα

Γ-1.2.3 Ασία – Μέση Ανατολή

Ιορδανία, Ιράκ, Λίβανος, Παλαιστινιακή Αρχή, Συρία

Γ-1.2.4 Ευρώπη

Αλβανία, Βοσνία – Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Μολδαβία,
 Ουκρανία, Π.Γ.Δ.Μ, Σερβία

Γ-1.2.5 Αμερική

Γ-1.2.6 Ωκεανία

Γ-2 Τομεακή Κατανομή της Βοήθειας σελ.127

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Δ-1 Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων
 ΕΣΟΑΒ σελ. 130

Δ-1.1 Εισαγωγή

Δ-1.2 Δημόσιες Επενδύσεις / Μεγάλα Έργα

Δ-1.3 Ιδιωτικές Παραγωγικές Επενδύσεις

Δ-1.4 Ταμείο Μικρών Έργων - ΤΜΕ

Δ-2	<u>Δίκτυο Ανθρώπινης Ασφάλειας και Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων</u>	σελ. 139
Δ-2.1	Δίκτυο Ανθρώπινης Ασφάλειας (Human Security Network)	
Δ-2.2	Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (Combating Human Trafficking)	
Δ-3	<u>Κλιματική Αλλαγή και Ανάπτυξη</u>	σελ. 146
Δ-4	<u>Ελληνική Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης της Σρι Λάνκα</u>	σελ. 148
Δ-4.1	Οι βασικές επισημάνσεις	
Δ-4.2	Η κατάσταση στο πεδίο	
Δ-4.3	Η εξέλιξη των προγραμμάτων ανασυγκρότησης	

ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

E-1	<u>Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια – Διεθνείς Ροές</u>	σελ. 157
E-2	<u>Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια της Ελλάδος</u>	σελ. 158
E-3	<u>Διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια</u>	σελ. 161
E-4	<u>Πολυμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια</u>	σελ. 164
E-5	<u>Διεθνείς δεσμεύσεις της Ελλάδος αναφορικά με τις δαπάνες ODA</u>	σελ. 166
E-6	<u>Στατιστική Αναφορά Στοιχείων Αναπτυξιακής Βοήθειας</u>	σελ. 166
E-7	<u>Αναδιάρθρωση Χρέους, Διαγραφή χρεών</u>	σελ. 167
E-8	<u>Τεχνική Συνεργασία</u>	σελ. 168
E-9	<u>Συνδεδεμένη και Μη Συνδεδεμένη Βοήθεια</u>	σελ. 169
E-10	<u>Πολιτικές Προμηθειών</u>	σελ. 170
E-11	<u>Ειδικός Λογαριασμός του Άρθρου 18 παρ. 6 του Ν. 2731/1999</u>	σελ. 170

ΕΚΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

ΣΤ-1	<u>Φωτογραφικό Υλικό από τις Δραστηριότητες Αναπτυξιακής Βοήθειας</u>	σελ. 172
------	---	----------

ΕΒΔΟΜΟ ΜΕΡΟΣ
ΠΙΝΑΚΕΣ - ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ - ΠΛΑΙΣΙΑ

Z-1	<u>Πίνακες</u>	σελ. 208
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 1</u>	
	Συνολικές Ροές Πόρων Αναπτυξιακής Βοήθειας [έτη 1997-2001]	
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α</u>	
	Συνολικές Ροές Πόρων Αναπτυξιακής Βοήθειας [έτη 2002-2006]	
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 1Β</u>	
	Συνολικές Ροές Πόρων Αναπτυξιακής Βοήθειας [έτη 2007-2008]	
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 2</u>	
	Παρασχεθείσα διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια (ODA) κατά Χώρα [έτος 2008]	
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 3</u>	
	Κατά Είδος κατανομή της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA) [έτη 2007-2008]	
	<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 4</u>	
	Κατά Τομέα κατανομή της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA) [έτος 2008]	
Z-2	<u>Γραφικές Παραστάσεις</u>	σελ. 221
	<u>ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Α</u>	
	Καθαρές δαπάνες Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA) ως ποσοστό του ΑΕΠ [1995-2000] και του ΑΕΕ [2001-2008] (Έτη 1995-2008)	
	<u>ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Α1</u>	
	Καθαρές δαπάνες Διμερούς και Πολυμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA) ως ποσοστό του ΑΕΠ [1995-2000] και του ΑΕΕ [2001-2008] (Έτη 1995-2008)	
	<u>ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Β</u>	
	Παρασχεθείσα Διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια κατά Γεωγραφική Περιφέρεια [έτος 2008]	
	<u>ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Γ</u>	
	Ποσοστιαία κατανομή της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας κατά Είδος [έτος 2008]	
	<u>ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Δ</u>	
	Ποσοστιαία κατανομή της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας κατά Τομέα [έτος 2008]	
Z-3	<u>Παραρτήματα</u>	σελ. 228
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I</u>	
	Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας (Millennium Development Goals – MDGs)	
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II</u>	
	Accra Agenda for Action	
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III</u>	
	Όργανογραμμα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Βοήθειας	
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV</u>	
	Προσωπικό της HELLENIC AID (Νοέμβριος 2008)	
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V</u>	
	Χώρες Αποδέκτριες Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA)	
	<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI</u>	

Κατάταξη των Κρατών Μελών της DAC σύμφωνα με το ύψος της παρασχεθείσας ODA και το λόγο ODA/GNI (έτος 2008)

<u>Πλαίσια</u>	
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (i)</u>	
Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας	σελ. 20
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (ii)</u>	
Αρχές της «Διακήρυξης των Παρισίων»	σελ. 31
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (iii)</u>	
Αρχές του «Χρονοδιαγράμματος Δράσης της Άκκρα»	σελ. 32
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (iv)</u>	
Εταιρική Σχέση ΥΔΑΣ/HELLENIC AID - ΜΚΟ	σελ. 62
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (v)</u>	
Κριτήρια αξιολόγησης προτάσεων ΜΚΟ	σελ. 62
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (vi)</u>	
Πλαίσιο σχεδιασμού προγραμμάτων επείγουσας βοήθειας	σελ. 63
<u>ΠΛΑΙΣΙΟ (vii)</u>	
Πλαίσιο σχεδιασμού προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας	σελ. 63

Ευχαριστίες

Η ΥΔΑΣ-3 Διεύθυνση Γεωγραφικής Πολιτικής και Στρατηγικού Σχεδιασμού της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ/HELLENIC AID) του Υπουργείου Εξωτερικών επιμελήθηκε την ύλη της Ετήσιας Έκθεσης της Ελληνικής Διμερούς και Πολυμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας Έτους 2008.

Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται προς:

- σειρά στελεχών των έξι Διευθύνσεων της ΥΔΑΣ, που συνεργάστηκαν για θέματα της αρμοδιότητάς τους (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [IV]),
 - το προσωπικό των Διευθύνσεων Β2, Β6, Δ1, Δ4, Ε1, Εθιμοτυπίας, και της ΓΓΑΕ του Υπουργείου Εξωτερικών,
 - το προσωπικό της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Ε.Ε και στον ΟΟΣΑ,
 - το προσωπικό διαφόρων Φορέων υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας, όπως Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δ.Δ, Πανεπιστήμια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις,
- για την εποικοδομητική συνεργασία τους.

Ιδιαίτερως, πρέπει να αναγνωρισθεί η θετική συμβολή:

- του Γενικού Διευθυντού της ΥΔΑΣ,
κ. Μερκούριου Καραφωτιά, Πληρεξουσίου Υπουργού Α΄ και
- της Αναπληρώτριας Γενικής Διευθύντριας, κας. Ελένης Ζορμπαλά,
Πληρεξουσίου Υπουργού Α΄

και των Διευθυντών,

- της ΥΔΑΣ-3 Διεύθυνσης κας. Μαρίας Διαμαντοπούλου,
Συμβούλου Πρεσβείας Α΄
- της ΥΔΑΣ-1 Διεύθυνσης κας. Νίκης-Αικατερίνης Κουτράκου,
Συμβούλου Πρεσβείας Α΄ και
- της ΥΔΑΣ-2 Διεύθυνσης κ. Σταματίου Μηλίγγου,
Εμπειρογνώμονος – Πρεσβευτού Συμβούλου Α΄

για τα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά στο κείμενο της Έκθεσης,

καθώς επίσης και των Διευθυντών,

- της ΥΔΑΣ-4 Διεύθυνσης κας. Αλεξάνδρας Τόγια,
- της ΥΔΑΣ-5 Διεύθυνσης κας. Μαρίας-Λουίζας Λουκοπούλου,
Εμπειρογνώμονος – Πρεσβευτού Συμβούλου Α΄ και
- της ΥΔΑΣ-6 Διεύθυνσης κας. Αλίκης Χατζή,
Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄,

για την πολύτιμη συμβολή τους κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της Έκθεσης, εις τρόπον ώστε να παραχθεί ένα έργο, όσο το δυνατόν πιο πλήρες και που να απηχεί τις θέσεις και απόψεις όλων των εμπλεκόμενων.

Η έκδοση της Έκθεσης δεν παύει να συνιστά κοινό εγχείρημα των Φορέων που εμπλέκονται στην παροχή αναπτυξιακής συνεργασίας σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Περικλής Ρ. Σιγάλας
Εμπειρογνώμων Σύμβουλος Α΄
Αθήνα, Νοέμβριος 2009

Πίνακας Συντμήσεων (ελληνικών)

ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΓΓΠΠ	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
ΔΑΑ	Δίκτυο Ανθρώπινης Ασφάλειας
Δολ	Δολλάριο
ΔΟΜ	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης
Δρχ	Δραχμές
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
ΕΞΕ	Εξοικονόμηση ενέργειας
ΕΟΣΔΟΣ	Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων
ΕΡΤ	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
ΕΣΔ	Εθνικό Σχέδιο Δράσης
ΕΣΟΑΒ	Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων
ΗΕ	Ηνωμένα Έθνη
ΗΠΑ	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
ΚΑΠΕ	Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
ΚΓΕ	Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή
κ-μ	Κράτη Μέλη
ΚΠΑ	Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης
ΛΑΧ	Λιγότερο Ανπτυγμένες Χώρες
ΜΕΓΣ	Μέσο Ευρωπαϊκής Γειτονίας και Συνεργασίας
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΝΠ	Νομικό Πρόσωπο
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΑΣΕ	Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΣΕΠ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου
ΠΓΔΜ	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
ΠΟΕ	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
ΠΠΑΣΒΕ	Πενταετές Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας της Ελλάδος
ΣΓΥΕΣ	Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων Εξωτερικών Σχέσεων
ΤΜΕ	Ταμείο Μικρών Έργων
ΥΔΑΣ	Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας / ΥΠΕΞ
ΥΕΝΑΝΠ	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΥΠΑΚΠ	Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας
ΥΠΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Αμύνης

ΥΠΕΞ	Υπουργείο Εξωτερικών
ΥΠΕΠΘ	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών
ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΥΠΜΕ	Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών
ΥΠΟΙΟ	Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
ΥΠΠΟ	Υπουργείο Πολιτισμού
ΥΠΤΟΥΡΑΝ	Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης
ΥΠΥΓΚΑ	Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Πίνακας Συντμήσεων (ξενόγλωσσων)

AAA	Accra Agenda for Action
ACBF	African Capacity Building Foundation
AOSIS	Alliance of Small Island States
AU	African Union
BDG	Bilateral Development Group
BRIC	Brasil, Russia, India, China
BSEC	Black Sea Economic Co-operation
BSTDB	Black Sea Trade and Development Bank
CARICOM	Caribbean Community
CERF	Central Emergency Response Fund
CIHEAM	International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies
DAC	Development Assistance Committee (of the OECD)
EADRCC	Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Center
EC	European Commission – Budget: Development
ECHO	European Community Humanitarian Office
EDF	European Development Fund
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument
EPPO	European and Mediterranean Plant Protection Organization
EU	European Union
FAO	Food and Agricultural Organization of the UN
GFATM	Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria
HIPC	Highly Indebted Poor Countries
HIV/AIDS	Human Immune Deficiency Virus / Auto Immune Deficiency Syndrome
ICRC	International Committee of the Red Cross
IDA	International Development Association
IFAD	International Fund for Agricultural Development
IFRCRCS	International Federation of Red Cross and red Crescent Societies
IMO	International Meteorological Organisation
INSTRAW	International Research and Training Institute for the Advancement of Women
IOM	International Organization for Migration
ISTA	International Seed Testing Association

ITTO	International Tropical Timber Organization
IUCN	International Union for Conservation of Nature and Natural Resources
MDGs	Millennium Development Goals
MDRI	Multilateral Debt Relief Initiative
MED EUWI	Mediterranean Component of the EU Water Initiative
MIC	Monitoring Information Center
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
OAS	Organisation of American States
OCHA	Office for Coordination of Humanitarian Affairs in UN
ODA	Official Development Assistance
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
OIF	Organisation Internationale de la Francophonie
OOF	Other Official Flows
SIDS	Small Island Developing States
TACT	Transnational Action against Child Trafficking
THB	Trafficking in Human Beings
UNAIDS	United Nations Programme on HIV/AIDS
UNDP	United Nations Development Programme
UNEP	United Nations Environment Programme
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
UNFPA	United Nations Population Fund
UNHCR	United Nations Office of the High Commissioner for Refugees
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNICRI	United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization
UNIFEM	United Nations Development Fund for Women
UNOCHA	United Nations Office of Co-ordination of Humanitarian Affairs
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
UNOPS	United Nations Office for Project Services
UNPKO	United Nations Peacekeeping Operations
UNRWA	United Nations Relief and Works Agency
UNVFD	United Nations Voluntary Fund of Disability
UNVFVT	United Nations Voluntary Fund Victims of Torture
WEDO	Women's Environment and Development Organisation
WFP	World Food Programme
WHO	World Health Organization
WTO	World Trade Organization

Ισοτιμίες Νομισμάτων

Έτος 1996:	1 Δολ. ΗΠΑ =	240,712 Δρχ.
Έτος 1997:	1 Δολ. ΗΠΑ =	273,058 Δρχ.
Έτος 1998:	1 Δολ. ΗΠΑ =	295,529 Δρχ.
Έτος 1999:	1 Δολ. ΗΠΑ =	305,6926 Δρχ.
Έτος 2000:	1 Δολ. ΗΠΑ =	365,4544 Δρχ.
Έτος 2001:	1 Δολ. ΗΠΑ =	380,492 Δρχ.
Έτος 2002:	1 Δολ. ΗΠΑ =	1,0611 ΕΥΡΩ
Έτος 2003:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,8851 ΕΥΡΩ
Έτος 2004:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,8049 ΕΥΡΩ
Έτος 2005:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,8046 ΕΥΡΩ
Έτος 2006:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,7967 ΕΥΡΩ
Έτος 2007:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,7305 ΕΥΡΩ
Έτος 2008:	1 Δολ. ΗΠΑ =	0,6933 ΕΥΡΩ

Μικρές αποκλίσεις στα σύνολα των στατιστικών στοιχείων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Εισαγωγή

Σκοπός της Έκθεσης

Σκοπός της Ετήσιας Έκθεσης της Ελληνικής Διμερούς και Πολυμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας έτους 2008, είναι η ενδελεχής δημόσια ενημέρωση των ενδιαφερομένων και η εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας της Ελλάδος.

Κατ' αυτήν την έννοια, η ενημέρωση συνίσταται:

- Πρώτον, στην πληροφόρηση της Ελληνικής κοινής γνώμης περί των λεπτομερειών του Προγράμματος, ώστε να καταστούν οι φορολογούμενοι πολίτες κοινωνοί του τρόπου με τον οποίο η Πολιτεία διαχειρίζεται τα χρήματά τους στον τομέα αυτόν και να κατανοήσουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο παρέχεται η βοήθεια, αποκτώντας μια ρεαλιστική άποψη σχετικά και με την ωφέλεια που αναμένεται για τη Χώρα μας από την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της.
- Δεύτερον, στην παροχή εμπειριστατωμένων πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων, υπό μορφή απολογισμού πεπραγμένων, στην Επιτροπή Εξωτερικών και Αμύνης της Βουλής των Ελλήνων, για ένα νευραλγικό τομέα όπως αυτός της παροχής αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας σε αναπτυσσόμενες χώρες.
- Τρίτον, στην προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για την επίτευξη των Στόχων της Χιλιετίας, στην ανάδειξη του ρόλου της Ελλάδος και στην ενθάρρυνση της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να δράσει από κοινού με την HELLENIC AID στις αναπτυσσόμενες χώρες, με στόχο τη βιώσιμη μείωση της φτώχειας.
- Τέλος, στην ενημέρωση της DAC/OECD, το διεθνή συντονιστικό Οργανισμό της αναπτυξιακής βοήθειας, για τα πεπραγμένα της Χώρας μας κατά τη διάρκεια του 2008.

Υποβολή της Έκθεσης

Η Έκθεση υποβάλλεται από την «Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας» (ΥΔΑΣ – HELLENIC AID) του ΥΠΕΞ στη διυπουργική Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΕΟΣΔΟΣ), στην Επιτροπή Εξωτερικών και Αμύνης της Βουλής των Ελλήνων και στην Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee – DAC) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) - Παρίσι.

Δομή της Έκθεσης

Στην Έκθεση περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες και τα επιτεύγματα των προσπαθειών που κατεβλήθησαν από Υπουργεία, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα, Πανεπιστήμια και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) της Ελλάδος, κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο έως και το Δεκέμβριο του 2008, στο πλαίσιο της ευρύτερης Ελληνικής πολιτικής παροχής αναπτυξιακής συνεργασίας, σε αναπτυσσόμενες χώρες και σε χώρες με οικονομίες σε μετάβαση.

Η «Έκθεση» αποτελείται από επτά Μέρη.

Στο **Πρώτο Μέρος** αναπτύσσεται το στρατηγικό πλαίσιο συνεργασίας της Ελλάδος με τον αναπτυσσόμενο κόσμο και ειδικότερα, το πλαίσιο βασικής αναπτυξιακής πολιτικής της Χώρας μας, η συμμετοχή της Ελλάδος στην αναπτυξιακή συνεργασία της Ευρωπαϊκής

Ένωσης (Ε.Ε) και της DAC/ΟΟΣΑ, η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης βοήθειας, καθώς και η διοίκηση, οργάνωση και στελέχωση της αναπτυξιακής βοήθειας.

Στο **Δεύτερο Μέρος** και σε τέσσερα κεφάλαια εξετάζεται το βασικό πρόγραμμα της αναπτυξιακής βοήθειας της Ελλάδος, όπως αυτό υλοποιήθηκε το έτος 2008. Ειδικότερα, παρουσιάζεται το διμερές πρόγραμμα αναπτυξιακής συνεργασίας, μέσω των κυριότερων δράσεων επείγουσας ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας, αναπτυξιακής βοήθειας και αναπτυξιακής εκπαίδευσης, καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ).

Στο **Τρίτο Μέρος** παρατίθενται στοιχεία για τη σύσταση της αναπτυξιακής βοήθειας ως προς τη γεωγραφική (χώρες προτεραιότητας), την τομεακή (τομείς προτεραιότητας) και την κατά είδος κατανομή της.

Στο **Τέταρτο Μέρος** και σε τέσσερα κεφάλαια παρουσιάζονται οι προτεραιότητες της Ελληνικής πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας, ήτοι: η υλοποίηση του Ελληνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (ΕΣΟΑΒ), η Ελληνική Προεδρία του Δικτύου Ανθρώπινης Ασφάλειας και η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (human trafficking), η δραστηριοποίηση σε θέματα κλιματικής αλλαγής και ανάπτυξης και η Ελληνική συμμετοχή στο πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Σρι Λάνκα.

Στο **Πέμπτο Μέρος** παρατίθενται στοιχεία για τις διεθνείς ροές κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας (ODA) το έτος 2008, καθώς και για τον όγκο της διμερούς και της πολυμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας που παρασχέθηκε το ίδιο έτος από την Ελλάδα σε αναπτυσσόμενες χώρες. Παρουσιάζονται επίσης οι διεθνείς δεσμεύσεις της Χώρας μας αναφορικά με τις δαπάνες ODA, οι στόχοι και οι προοπτικές. Γίνεται επίσης αναφορά στη διαδικασία στατιστικής αναφοράς στοιχείων αναπτυξιακής βοήθειας από τη HELLENIC AID και στη συμβολή της Ελλάδος στην αναδιάρθρωση του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών. Τέλος, γίνεται αναφορά στις δράσεις τεχνικής συνεργασίας, στη συνδεδεμένη και μη βοήθεια και στις πολιτικές προμηθειών, ενώ παρατίθενται και στοιχεία για τον Ειδικό Λογαριασμό του Άρθρου 18 παρ. 6 του Ν. 2731/1999.

Στο **Έκτο Μέρος** παρουσιάζεται φωτογραφικό υλικό μερικών από τα πλέον χαρακτηριστικά προγράμματα αναπτυξιακής βοήθειας που υλοποιήθηκαν το 2008.

Τέλος, στο **Έβδομο** και τελευταίο **Μέρος** και σε τρία Κεφάλαια παρουσιάζεται με τη μορφή Πινάκων, Γραφικών Παραστάσεων και Παραρτημάτων, η εικόνα των ετών 1997-2008.